Õppekava

Koolituse nimi	**Õpikogukondade jõustamine**			
Õppekavarühm	Kasvatusteadus			
Õppekava number	*Selle täidame meie*			
Õppija arengu valdkond	☐ainealased teadmised ja oskused ☐õpioskused ☒enesejuhtimine ☒koostööoskused ☐subjektiivne heaolu			
Fookusteemad *(kuni 2 peamist)*	☒Õppimist eestvedav juhtimisviis ☒Professionaalseks arenguks võimaluste loomine ☐Füüsilise ja vaimse tervise ning heaolu tagamine ☐Karjääri-ja kompetentsimudeli rakendamise toetamine ☐Õpipädevuste ja eneseregulatsioonioskuste arendamine ☐Õppekavade ja paindliku õppekorralduse rakendamine ☐Lõiming (sh formaal- ja mitteformaalõppe) ja üldpädevuste toetamine õppes ☐Konstruktiivsed õpetamis- ja õppimisviisid ☐Paindlikud õpiteed LTT ning matemaatika valdkonnas ☐Pedagoogilised kompetentsid kutseta töötajatele ☐Eripedagoogilised kompetentsid			
Sihtgrupp:	*Õpikogukondade juhid, tugispetsialistid, ainevaldkondade juhid jt pedagoogilised eestvedajad*			
Koolituse läbiviimise aeg:	*I grupp kevadsemestril ja II grupp sügissemestril 2026*			
Koolituse läbiviimise koht:	*Ei pea hetk täitma*			
Koolituse maht, auditoorse ning iseseisva töö maht:	Koolituse maht akadeemiliste s tundides:	48	Auditoorne töö: (akad.tundides)	36
			Iseseisev töö: (akad. tundides)	12
Maksimaalne osalejate arv õppegrupis:	*25*			
Õppe alustamise tingimused, juhul kui need on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel:	Motivatsioonikiri vastavalt *Moodle'i* keskkonnas väljatoodud juhistele: Mis on olnud õpikogukonnas Sinu jaoks kõige rõõmustavamad momendid? Mis on õpikogukonna juhtimisel Sinu jaoks kõige keerulisem? Milliste eesmärkide elluviimisel Sinu õpikogukonnas saab meie kursus kaasa aidata?			
Õppekeel:	Eesti keel			
Õppetöö korraldus:	Toimub 6 6-tunnist õppepäeva.			
Õppekeskkonna kirjeldus:	Õppetöö toimub arenguprogrammi läbiviimiseks sobivates õpperuumides, mis on varustatud vajaliku õppetehnikaga ning vastavad tervisekaitse- ja ohutusnõuetele. Õppeprotsessi integreeritakse nüüdisaegsed haridustehnoloogiad vastavalt vajadusele. Materjalide jagamiseks, ühisteks tööülesanneteks ja tulemuste hindamiseks kasutatakse ülikooli *Moodle'i* keskkonda.			

Eesmärk: (*Tuua välja seos kutsestandardi või juhtide puhul kompetentsimudeliga)*	Käivitada ja hoida toimimas õpikogukonnad, mis toetavad õppijate ning õpetajate toimetulekut, süsteemset professionaalset arengut ja kooli eesmärke. Eesmärgid vastavad õpetaja kutsestandardi **7. ja 8. taseme kompetentsidele** ning on orienteeritud mõõdetava muutuse saavutamisele kutsestandardi 16 tegevusnäitaja lõikes**:** **1) Enesehoiu ja professionaalsuse tagamine** Õpikogukonnad võimaldavad õpetajatel üheskoos reflekteerida oma tööd ja pedagoogilisi valikuid ning täiendada teadmisi, arendada metoodikat ja väärtustada elukestvat õpet. Õpikogukondades planeeritakse ja viiakse ellu igakuised katseprojektid ning seotakse ühine eesmärgistamine, toimimine, tagasiside ja refleksioon süsteemseks arengutsükliks. See vastab kutsestandardi professionaalsuse tagamise eesmärgile. Tegevusnäitajad: tasakaalu hoidmine, teadmiste ajakohastamine ning uurimusliku lähenemise rakendamine enda professionaalsuse arendamiseks. **2) Õppijate toetamine** Õpikogukondade töö peaeesmärk on õppijate võimestamine läbi õppe- ja kasvatustöö ühise kavandamise, mõjuprojektide elluviimise ning õpetajate koostöise arengu. Tegevusnäitajad: õppijate tundmaõppimine, suhete loomine ja õpikeskkonna kujundamine, õpetamise kavandamine ja õpetamine, õppekava ja õppevara arendamine, ainesisu käsitlemine, väärtuspõhisus, üldpädevuste arendamine, õppijate võimestamine ning tagasiside. **3) Organisatsiooni ja inimestesse panustamine** Õpikogukonnad on kollektiivse toimevõime arendamise keskne töövorm, mis loob tingimused kompetentside #1 ja #2 jaoks. Tegevusnäitajad: eesmärkidest ja väärtustest lähtumine, koostöö kolleegidega, toetav ja turvaline töökeskkond, kolleegide professionaalse arengu toetamine, koostöö lapsevanematega. Õpikogukondade jõustamine ja juhtimine toetab **tulevikuoskusi**: kohanemisvõimelisus, teaduspõhisus, kaasamine mitmekultuurilises keskkonnas, positiivse ja toetava heaolukeskkonna kujundamine, oma töö analüüsimine ja uurimine ning tehnoloogiapädevus.
Õpiväljundid:	Täiendusõppeprogrammi läbinud õppija: • Sõnastab oma õpikogukonna eesmärgid ja edukriteeriumid. • Valib toimivad kollegiaalsed tööviisid ja kokkulepped. • Kujundab kolleegidele turvalise ja innustava koostöökeskkonna. • Juhib nõudpidamisi tulemuslikult. • Planeerib 3-6 kuu tegevuskava ning viib ellu esimesed mõjuprojektid. • Sõnastab oma professionaalse arengu eesmärgid ja valib tegevusnäitajad vastavalt kutsestandardile. • Koostab eneseanalüüsi, lähtudes ülaltoodud eesmärkidest ja tegevusnäitajatest.
Õppe sisu Koolituse teemad:	**1. päev: EESMÄRGID JA KÜSIMÄRGID** **1.1. Õpikogukonna juhtimine** • Rõõmustavad momendid ja probleemolukorrad. Osalejate eesmärgid. • Õppimine õpikogukonnas. Õiged ja valed käivitajad. • Ülesanded ja juhtimisvajadus. Teekond iseseisvuseni. **1.2. Professionaalsed õpikogukonnad**

- Tähelepanu õppijal+õppimisel (“PVT”);
- Erinevate kogemuste ja vaatenurkade ühendamine;
- Läbirääkimine ja koos probleemide(le lahenduse) otsimine;
- Eesmärgitunnetus ja jagatud juhtimine.

2. päev: ÕPPIMINE ÕPIKOGUKONNAS

2.1. Õpetaja õppimise põhimõtted ja enesejuhtimise mudel

- Õpetaja on praktik ja aktiivne õppija. Õpetajaoskused kujunevad töö käigus.
- Arengu võtmed: eesmärgistamine, sihipärane toimimine, tagasiside ja refleksioon.
- Õpikogukonna juht kui organisatsiooni esiõppija ja -õpetaja.

2.2. Mis on ja ei ole õpikogukond?

- Miks on vaja õpikogukonnal ja mitte-õpikogukonnal vahet teha?
- Õpikogukonna eesmärkide sõnastamine. T.A.R.K. eesmärkide mudel.
- Peale õpikogukonda ... algab Elu ;-)
- Jaksamise ja heaolu strateegiad. 3. päev:

3. päev: JUHTIMINE JA EESTVEDAMINE

3.1. Õpikogukonna toimimise sammud ja oskused

- Mõtleme järele! Jagatud refleksiooni oskused.
- Räägime läbi! Läbirääkimiste oskused õpikogukonna juhi rollis.
- Lepime kokku ja teeme ära!! Toimivad tegevuskavad.
- Probleemist võimaluseks
- Õppija vajaduste ABC ja õpetaja töö selgus.
- Probleemide pööramine võimalusteks.
- Mõju hüpoteesi sõnastamine ja väikeste võitude ning mõõdikute kavandamine.
- Juhtumianalüüsid ja kovisioon.

4. päev: ÕPIKOGUKONNA PROJEKTI PRAKTILINE KAVANDAMINE

4.1. Koosõppimise tehnikad

- Praktilised protokollid, mis hoiavad fookust (õpiring, lesson study, protokollitud ümarlaud).
- Praktilised tööriistad (4-astmeline arutelu, plaan-katse-tagasiside-refleksioon teekaart.)
- Tehnikate katsetamine ja kolleegide tagasiside.

4.2. Mõjuprojekti kavandamine

- Mõju kavandamine ja tõendamine.
- Õpikogukonna toimiva rütmi ja rutiinide kinnistamine.
- Vastutuse ja rollide jagamise RACI-mudel.
- Projekti esitlemine, tagasiside ja edasiarendus.

5. päev: ÕPIKOGUKONNA PROJEKTI TULEMUSTE ANALÜÜS

5.1. Konstruktiivne tagasiside

- Tagasiside ja refleksiooni kavandamine ning konstruktiivne juhtimine.

	• Tagasisiderikas kultuur. Juhi roll tagasisides. • Kuidas teha nii, et õpikogukonna liikmed oleksid "janused" tagasiside järele? • Tagasiside vastuvõtmise ja andmise strateegiad. "Kuum" ja "külm" tagasiside. **5.2. Mõjuprojektide tulemuste esitlemine ja analüüs** • Tulemuste hindamine ja arenguülesannete sõnastamine. • "Kuum" ja "külm" tagasiside. • Õpikogukonna liikme individuaalse uudishimuprojekti kavandamine (T.A.R.K. eesmärkide mudel). **6. päev: KOOLITUSE ÕPIVÄLJUNDITE HINDAMINE JA JÄRGMISTE SAMMUDE KAVANDAMINE** **6.1. Individuaalne ja kollektiivne refleksioon** • Osalejate eesmärkide ja õpiteekonna refleksioon. Esitlemine ja tagasiside. • Õpikogukonna eesmärkide, tegevuste ja mõõdikute täpsustamine. 1-minuti esitlused. • Õpikogukonna toimimise hindamine vastavalt 1. päeval sõnastatud põhimõtetele. Mis toimus, mis toimis? Mis juhtus, mis oli juhitud? **6.2. Tulemuste hindamineja järgmiste sammude kavandamine** • Tulemustele orienteeritud vs tegevuskeskne mõtteviis hariduses. • Kokkuvõtted, tähistamine ja tänamine: õpikogukonna juhi tähtsaim roll. • Lihtne juhtimismudel "5 minutit päevas". Mis on kõige tähtsamad-ehtsamad-lihtsamad sammud, mis meid kindlasti tulemuste suunas viivad?
Seos täiendusõppe läbivate prioriteetidega	Kursus panustab juhtimispädevuste ja analüüsioskuste arengusse, mida õpikogukondade juhid vajavad oma kolleegide tulemuslikuks juhtimiseks. Kõik tegevused annavad panuse täiendusõppe prioriteetidesse: 1. Õppijate ja õpetajate heaolu ja areng. 2. Nüüdisaegne õpikäsitlus ja jagatud juhtimine. 3. Tugev ja demokraatlik organisatsioonikultuur.
Õppeprotsessi kirjeldus, sh kasutatavad meetodid:	Kõigil õppepäevadel kasutame viieetapilist **kogemusõppe meetodit:** 1. Eesmärgistamine, 2. Tõhus toimimine, 3. Tagasiside, 4. Refleksioon, 5. Uue tegevuse planeerimine. Enne ja pärast õppepäevi pakume iga kord **iseseisvaid ülesandeid, mida oma õpikogukonnas ellu viia:** 1. Enne 1. õppepäeva kirjutab iga osaleja 1 lk. motivatsioonikirja oma eesmärkidega. Neid ta analüüsib ise ja tagasisidestatakse õppepäevade käigus. 2. Osaleja analüüsib oma õpikogukonda vastavalt õpikogukonna eduteguritele koostab arenguprojekti. 2.õppepäeval tehakse ettekanded ja jagatakse tagasisidet. 3. Õpikogukonna sotsiaalne disain: ideaalne meeskond ja reaalsed inimesed.

	4. Kokkuvõttev refleksioon: tulemuste hindamine võrdluses algsete eesmärkidega. Järeldused iseendale ja tagasiside koolitusele. Ülesandeid hindab igaüks ise, lähtuvalt oma eesmärkidest. **Meetodid ja töövahendid:** • LinPilcare õpikogukondade eneseanalüüsi ja koosloome meetodid (TÜ kollektiivse refleksiooni ja koostöise õppimise töövahendid, mis on välja arendatud Euroopa ülikoolide konsortsiumis aastatel 2016-2018); • ICF Team Coaching tiimiarendusvahendid; • Trigon GmbH ja Jyväskylä Ülikooli strateegilise koosloome meetodid õpikogukondadele; • TÜ haridusteaduste instituudi kogemusõppe meetodid, koostöö- ja juhtimissimulatsioonid.
Õpiväljundite saavutatuse hindamise viis	Eristamata (arv, m.arv, mi)
Hindamine, nõuded lõpetamiseks: (hindamismeetodid, hindamiskriteeriumid	1. Tulemuste ja läbiviidud arengutegevuste hindamine (enne ja pärast koostavad osalejad oma õpikogukonna analüüsi ja sõnastavad arenguülesanded. Osalejad teevad enesehindamise õpipäevikus ja kokkuvõtva hindamise koolituse viimasel päeval). 2. Professionaalse arengu hindamine vastavalt eneseanalüüsile (õpiväljundite tähtsuse ja taseme hindamise töövahend) ja õpipäevikule.
Lõpetamisel väljastatav dokument:	Digitaalne Tartu Ülikooli täiendusõppe tunnistus
Koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi-või töökogemuse kirjeldus:	Koolituse meeskond peab omama vähemalt magistrikraadi, katma õpiväljundite saavutamiseks vajalikud kompetentsid ning omama praktilist koolituskogemust antud teemade käsitlemiseks
Koolituse läbiviija(d):	**Martin Tiidelepp,** M.B.A., TÜ haridusteaduste instituudi nooremteadur. Juhtide ja meeskondade arengupartner aastast 1997. TÜ haridusinnovatsiooni keskuse haridusasutuse meeskondliku juhtimise täienduskoolituse juht. **Regina Soobard,** PhD,, TÜ Loodusteadusliku hariduse juhataja, TÜ Pedagogicumi juhataja. Meeskondade juhtimise kogemus aastast 2016, lahenduskeskne coach ja mentor. **Riin Massur**, Puhja Kooli õpetaja alates 1998.a. ja õppejuht alates 2016.a. TÜ magistrikraad kasvatusteadustes, TÜ õppejuhtide arenguprogramm ning TÜ personalijuhtimine haridusasutustes I tase. Õpikogukondade algataja ja eestvedaja aastast 2018. **Kadri Raudsepp**, TÜ haridusteaduste magister. Puhja Kooli haridustehnoloog ja õpetaja alates 2017.a.; õpikogukonna juht aastast 2021. Harno tõhusa õppeprotsessi toetamise raamistiku projekti liige 2024–2025.